

Svar på fråga 2023/24:581 av Andreas Lennkvist Manriquez (V) Bankernas ansvar vid bedrägerier

Andreas Lennkvist Manriquez har frågat mig om jag kommer att vidta åtgärder för att säkerställa att bankerna tar ett större ansvar för att motverka bedrägerier.

Att bekämpa kriminaliteten är ett prioriterat område för regeringen. Bedrägerier är ett stort och växande samhällsproblem som behöver förebyggas och förhindras.

Bankers verksamhet är en del av samhällets infrastruktur. Det innebär att risken är stor att kriminella missbrukar bankers produkter och tjänster. Polismyndigheten och de sex största bankerna på den svenska marknaden har ingått en överenskommelse om samverkan för att förebygga, förhindra och upptäcka bedrägerier.

Bestämmelser om bankernas skyldigheter att motverka och hantera bedrägerier på betalningsmarknaden finns i lagen om betaltjänster, som genomför ett EU-direktiv. Det är

Finansinspektionen som utövar tillsyn över att bankerna följer bestämmelserna.

Numera ställs krav på tvåfaktorsautentisering, dvs. att godkännande av transaktioner ska ske i två steg. Det finns även krav på att en bank ska ha ett system för att hantera operativa risker som är förknippade med bankens produkter och tjänster. Konsumenter har som huvudregel också rätt att få sitt konto återställt vid bedrägerier. Om ett bedrägeri har genomförts p.g.a. att konsumenten har varit grovt vårdslös ansvarar han eller hon för beloppet, dock maximalt 12 000 kr. Den svenska ordningen är mer generös än EU-direktivet, som utgår från att kontohavaren ansvarar för hela beloppet vid grov oaktsamhet. Om konsumenten handlar särskilt klandervärt ansvarar han eller hon dock för hela beloppet. Gränsdragningen mellan grov vårdslöshet och särskilt klandervärt är en fråga för rättstillämpningen.

Regeringen gav i oktober 2023 Finansinspektionen i uppdrag att redovisa hur inspektionen bedriver tillsyn över hur bankerna tillämpar bestämmelserna om motverkande av bedrägerier i lagen om betaltjänster. Uppdraget ska redovisas under våren 2024.

EU-kommissionen har föreslagit nya EU-regler för betaltjänster. Inom ramen för pågående förhandlingar driver regeringen att

reglerna ska utformas för att motverka bedrägerier på betalningsmarknaden.

Därtill har bankerna förutsättningar att göra ännu mer för att motverka att deras verksamhet missbrukas av kriminella. Exempel på åtgärder som bankerna har vidtagit är mobilt BankID med QR-kod och jag utgår från att bankerna också i fortsättningen utvecklar säkerheten kring sina produkter och tjänster. Statsministern har också kallat till sig bankcheferna för att se hur bankerna kan ta ett större ansvar och hur samarbetet mellan bankerna och polisen kan stärkas.

Inom ramen för en interdepartemental arbetsgrupp mellan Finansdepartementet och Justitiedepartementet undersöks förutsättningarna för att vidta nya åtgärder mot kriminella som missbrukar det finansiella systemet, bl.a. för att motverka bedrägerier.

Stockholm den 14 februari 2024

Niklas Wykman